

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Chambres Extraordinaires au sein
des Tribunaux Cambodgiens

ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
Office of the Co-Investigating Judges
Bureau des Co-juges d'instruction
សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌ
Criminal Case File /Dossier pénal
លេខ/No: 002/14-08-2006
លេខស៊ើបសួរ/Investigation/Instruction
លេខ/No: 002/19-09-2007

ដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន
Provisional detention Order
Ordonnance de placement en détention provisoire

យើង យូ ប៊ុនឡេង និង Marcel Lemonde សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ បានឃើញវិធាន ៦៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ បានឃើញការបើកការស៊ើបសួរលើឈ្មោះ នួន ជា ភេទ ប្រុស កើតនៅ ថ្ងៃទី ៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩២៦ នៅ ភូមិវត្តគរ ឃុំវត្តគរ ស្រុកសង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង ប្រទេសកម្ពុជា សញ្ជាតិ ខ្មែរ ឪពុកឈ្មោះ ឡៅ លីវ (ស្លាប់) ម្តាយឈ្មោះ ដុស ពាញ (ស្លាប់) ប្រពន្ធឈ្មោះ លី គីមសេង (រស់) មានកូន ០៣ នាក់ មានទីលំនៅបច្ចុប្បន្ននៅភូមិផ្សារព្រហ្ម ខណ្ឌបឹងលិច ក្រុងបឹងលិច

ត្រូវដាក់អោយស្ថិតនៅក្រោមការពិនិត្យចំពោះបទឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងមនុស្សមនុស្សជាតិ និង ការរលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើ អនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវចុះថ្ងៃទី១២ សីហា ១៩៤៨ ដែលមានចែងនិងផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៥ មាត្រា ៦ មាត្រា ២៩ ថ្មី និង មាត្រា ៣៩ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញថ្ងៃទី២៧ តុលា ២០០៤។

បានឃើញការជ័រជង់កេរ្តិ៍ដោយដែលបានធ្វើនៅថ្ងៃនេះ

១- ស្ថានភាពអង្គហេតុ និង អង្គច្បាប់

១- នៅក្នុងករណីបច្ចុប្បន្ន (ដោយមិនប៉ះពាល់ដល់លទ្ធផលនៃការស៊ើបសួរដែលកំពុងដំណើរការ ដែលអាចអោយយើងកំណត់ជាបទល្មើសផ្សេងទៀតដែលមានកំណត់នៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ និង ដែលអាចដាក់បន្ទុកលើជនត្រូវចោទ) ឈ្មោះ នួន ជា ត្រូវបានចោទអំពី ៖

- បទល្មើសប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ (មនុស្សឃាត ការធ្វើទារុណកម្ម ការដាក់ឃុំឃាំង ការធ្វើទុកបុកម្នេញ ការសំលាប់ផុតពូជ ការនិរទេស ការជំនឿសប្រជាពលរដ្ឋដោយបង្ខំ ការដាក់ជាទាសករ និង អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត) និង
- បទឧក្រិដ្ឋសង្គ្រាមដែលផ្អែកលើការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរនៃអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវចុះថ្ងៃទី ១២ សីហា ឆ្នាំ ១៩៤៩ (ការសំលាប់ដោយចេតនា ការធ្វើទារុណកម្ម ការប្រព្រឹត្តអមនុស្សធម៌ ការបង្កពូជសនកម្មធ្ងន់ធ្ងរ ឬការធ្វើអោយឈឺចាប់ខ្លាំងដោយចេតនាដល់រាយកាយ និង សុខភាព ការដកហូតដោយចេតនានូវសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ ការនិរទេស ឬ ជំនឿសដោយបង្ខំ ឬ ការបង្ខាំងជនស៊ីវិលដោយខុសច្បាប់)

២- ជននេះត្រូវបានដាក់បន្ទុកថាបានធ្វើ នៅលើទឹកដីនៃប្រទេសកម្ពុជារវាងថ្ងៃ ១៧ មេសា ១៩៧៥ និង ថ្ងៃទី ៦ ខែ មករា ១៩៧៩ ៖

- ក្នុងឋានៈ ជាអាទិ៍ ជាអនុលេខាបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍បក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា ប្រធានសភាប្រជាជននៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នាយករដ្ឋមន្ត្រីស្តីទី និង អនុប្រធាននៃគណៈកម្មាធិការយោធាមជ្ឈិមបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា
- ផែនការ មេគំនិត ដឹកនាំ បញ្ជា សម្របសម្រួល និងផ្តល់ជំនួយ ក្នុងការប្រព្រឹត្តនូវបទល្មើសទាំងឡាយខាងលើដោយប្រើប្រាស់នូវអំណាច និង ការគ្រប់គ្រងដោយពេញលេញរបស់ខ្លួនដែលមានលើមន្ទីរសន្តិសុខផ្ទៃក្នុងរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (មន្ទីរឃុំឃាំងទាំងឡាយ) និង ដោយដឹកនាំ តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្ត និងការធ្វើឱ្យគោរពនូវនយោបាយបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាដែលមានលក្ខណៈជាការជំនឿសប្រជាជនដោយបង្ខំ ការដាក់ជាទាសករ ការធ្វើការងារដោយបង្ខំ ឬ អំពើអមនុស្សធម៌ដទៃទៀត
- នយោបាយជាទូទៅ និង ជាប្រព័ន្ធ សំដៅលើជនស៊ីវិល
- ដោយបញ្ជាក់ថា ក្នុងកំឡុងពេលទាំងអស់ ឬមួយផ្នែកនៃចន្លោះថ្ងៃទី១៧ មេសា ១៩៧៥ និង ថ្ងៃទី៦ មករា ១៩៧៩ កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង សាធារណៈរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពនៃជំលោះប្រដាប់អាវុធអន្តរជាតិជាមួយគ្នា។

៣- សហព្រះរាជអាជ្ញារបស់អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញស្នើសុំអោយមានការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នលើជនត្រូវចោទ ដោយហេតុថាមានហេតុផលជាក់លាក់ដែលជឿថា **នួន ជា** បានចូលរួមប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មដែលមានកំណត់នៅក្នុងដីកា បញ្ជូនរឿងអោយស៊ើបសួរ និងថា ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមានលក្ខណៈចាំបាច់ដើម្បីបង្ការរាល់ការដាក់សម្ពាធលើ សាក្សី ដូចជាអ្នកដែលធ្លាប់ស្ថិតនៅក្រោមអំណាចរបស់គាត់ និង ការពារការបំផ្លាញភស្តុតាងនានា។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមានលក្ខណៈចាំបាច់ដើម្បីធានារក្សាទុកវត្តមានជននេះសម្រាប់ដំណើរការស្វែងរកយុត្តិធម៌ ដោយពិនិត្យមើលលើលទ្ធភាពដែលអាចរត់គេចខ្លួន និង ដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាពដល់ជនត្រូវចោទផ្ទាល់។ ជាចុងក្រោយ ការឃុំខ្លួននេះមានសារៈសំខាន់ដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។

៤- **នួន ជា** ជំទាស់នឹងអង្គហេតុដែលដាក់បន្ទុកលើខ្លួន ដោយគូសបញ្ជាក់ថាគាត់នឹងមានភាពអៀនខ្មាស់បើបាន ប្រព្រឹត្តអំពើបែបនោះមែន និង អះអាងថា ៖ “យើងមិនដែលមានទំនាក់ទំនងផ្ទាល់ជាមួយនឹងមូលដ្ឋានទេ ដូច្នោះយើងមិន បានដឹងអំពីអ្វីដែលកើតមានឡើងនោះទេ”។ ជនត្រូវចោទបញ្ជាក់ថាអំណាចពិតប្រាកដក្នុងអំឡុងកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ស្ថិតនៅក្នុងដៃគណៈកម្មាធិការយោធាដែលគាត់មិនស្ថិតនៅក្នុងនោះទេ។ គាត់បានបន្ថែមថាគាត់គឺជាសមាជិកអំណាច នីតិបញ្ញត្តិ គាត់មិនដែលធ្វើច្បាប់កាប់សម្លាប់ជាតិឯងនោះទេ។ គាត់លើកឡើងថា គាត់ខ្លួនឯងក៏បានបាត់បង់សមាជិក គ្រួសារប្រហែល៤០ នាក់ផងដែរនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍សម័យនោះ។ គាត់ជំទាស់ជានិច្ចចំពោះការដែលគេនិយាយមិនឈប់ អំពីជនរងគ្រោះ ១.៧ លាននាក់នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយមិនដែលនិយាយអំពីការស្លាប់ដែលបង្កឡើង ដោយជនដទៃទៀតនៅមុនឆ្នាំ១៩៧៥ ឬ នៅក្រោយឆ្នាំ១៩៧៩។ ជនត្រូវចោទលើកឡើងថា លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះ អាសន្នមិនត្រូវបានបំពេញទេ ដោយហេតុថា ចាប់តាំងពីគាត់បានធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមក គាត់រស់នៅដោយមានសេរីភាពដោយមិនដែលមានបញ្ហាអ្វីកើតឡើងទេ។ គាត់បញ្ជាក់ផងដែរថា គាត់គ្មានចេតនានៅក្នុង ការបំផ្លាញភស្តុតាង ឬ ដាក់សម្ពាធលើអ្នកណាម្នាក់ឡើយ ពីព្រោះគាត់មិនមានធាតុឃោរឃៅទេ និង គាត់ក៏ធ្លាប់ បួសរៀនផងដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត គាត់ក៏មិនដែលធ្លាប់ត្រូវបានគំរាមកំហែងដោយជនណាម្នាក់ដែរ។ ផ្ទុយទៅវិញ គាត់ទទួល បានការស្រលាញ់រាប់អានជាច្រើន ។ ក្រៅពីនេះ គាត់រស់នៅក្បែរព្រំដែនប្រទេសថៃជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ ដូចនេះ គាត់អាចនឹងរត់គេចខ្លួនបានយ៉ាងស្រួល ប្រសិនបើគាត់ចង់រត់គេចនោះ។ គាត់ប្រកាសថា គាត់ចង់បំភ្លឺដល់ប្រជាជនកម្ពុជា និង ពិភពលោកទាំងមូលអំពីសត្រូវពិតប្រាកដរបស់កម្ពុជា ដោយបញ្ជាក់ថា គាត់ជាជនស្នេហាជាតិ និង មិនមែនជា ជនកំសាកទេ ហើយគាត់ក៏មិនសុខចិត្តអោយកិត្តិយសរបស់ប្រទេសជាតិអាប់អែនដែរ។

២- សំណងហេតុសេចក្តីសម្រេច

៥- តាមរយៈឯកសារ និង ចម្លើយសាក្សីជាច្រើនដែលដាក់បន្ទុកលើ **នួន ជា** បង្កើតបានជាហេតុផលដែលអាច អោយជឿជាក់ថា **នួន ជា** បានប្រព្រឹត្តនូវបទល្មើសដូចដែលបានដាក់បន្ទុក។ អង្គហេតុទាំងនេះមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា មានទីតាំងស្ថិតនៅ ផ្លូវជាតិលេខ៤ សង្កាត់ ចោមចៅ ខណ្ឌ ដង្កោ ក្រុង ភ្នំពេញ ប្រអប់សំបុត្រលេខ៧១ ទូរស័ព្ទលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩១៤ ទូរសារលេខ +៨៥៥(០)២៣ ២១៨៩៤១។
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia National Road 4, Choam Chao, Dangkoa Phnom Penh
Mail Po Box 71, Phnom Penh Tel:+855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens, Route nationale 4, Choam Chao, Dangkoa, Phnom Penh
Boite postale 71, Phnom Penh. Tel: +855(0)23 218914 Fax: +855(0) 23 218941.

ទោះជាវាមានរយៈពេល ៣០ ឆ្នាំ ក្រោយពេលបទឧក្រិដ្ឋបានកើតឡើងក៏ដោយ ក៏នៅតែបង្កជាបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈដដែល។ ហេតុដូច្នេះវាមិនមែនការហួសហេតុពេកដែលអះអាងថានៅក្នុងបរិបទផ្សេងៗនៃសង្គមកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ការដោះលែងជនត្រូវចោទអាចនឹងបង្កឱ្យមានការសំដែងនូវការមិនពេញចិត្តដែលអាចបង្កឱ្យមានអំពើហិង្សា ឬ អាចប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខរបស់ជនត្រូវចោទផ្ទាល់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត តួនាទីឋានានុក្រមជាពិសេសរបស់ **នួន ជា** (“បងធំទី២”នៃរបបនោះ) នាំអោយសង្ស័យថា ជននេះព្យាយាមនិងរៀបចំធ្វើការដាក់សម្ពាធលើសាក្សី និង ជនរងគ្រោះ។ ក្រៅពីនេះ ទោសឧក្រិដ្ឋជាប់មន្ទីរឃុំឃាំងមួយជីវិតដែល **នួន ជា** ត្រូវប្រឈម អាចនាំឱ្យមានការភ័យខ្លាចថា ជននេះអាចស្វែងរកការគេចខ្លួនពីតុលាការ។

៦- ជាផលវិបាក យល់ឃើញថាការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នមានកសាវៈសំខាន់ដើម្បីបង្ការរាល់ការដាក់សម្ពាធលើសាក្សី និងជនរងគ្រោះ និង មានភាពចាំបាច់ផងដែរដើម្បីធានារក្សាទុកវត្តមានជនត្រូវចោទសម្រាប់ដំណើរការស្វែងរកយុត្តិធម៌ និង ដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និង ដើម្បីការពារការពារសុវត្ថិភាពផ្ទាល់របស់ជននេះ ដែលមិនមានវិធានការត្រួតពិនិត្យតាមផ្លូវតុលាការណាមួយដែលមានលក្ខណៈតឹងរឹង និង មានប្រសិទ្ធិភាពអាចធានាអោយមានការបំពេញកិច្ចការប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពចំពោះស្ថានភាពតម្រូវទាំងអស់នេះទេ ហើយថាការឃុំខ្លួននៅតែជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅខាងលើនេះ។

ហេតុដូច្នេះ សម្រេច

ឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្នជនត្រូវចោទ **នួន ជា** ចំនួនរយៈពេលអតិបរមា ១ ឆ្នាំ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧
សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
Co- Investigating Judges
Co-juges d’instruction

ដីកាសម្រេចនេះតាក់តែងឡើងជាភាសាខ្មែរ និង ភាសាបារាំង និង បកប្រែជាភាសាអង់គ្លេសជាក្រោយ។

យើង លី ច័ន្ទគុណ និង ហម ហ៊ែល បានប្រគល់ដីកានេះដល់ឈ្មោះខាងក្រោមនៅថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ជនត្រូវចោទ មេធាវីជនត្រូវចោទ សហព្រះនាថវនាថ្នាក់ ការិយាល័យរដ្ឋបាល ក្រុងឧត្តុង្គ

តាមរយៈការជូនដំណឹងនេះ ជនត្រូវចោទ ត្រូវបានប្រាប់ថា:

- ជនត្រូវចោទអាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននេះ ស្របតាមលក្ខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងវិធាន ៧៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញ ។
- នៅគ្រប់ករណីទាំងអស់ ជនត្រូវចោទ មានសិទ្ធិត្រូវបាននាំខ្លួនទៅជួបសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត យ៉ាងហោចណាស់ រៀងរាល់ ១២០ ថ្ងៃម្តង ហើយ ត្រូវផ្តល់ឱកាសដើម្បីពិភាក្សាអំពីប្រព្រឹត្តិកម្ម និង លក្ខខណ្ឌនៃការឃុំខ្លួន ។
- នៅពេលជួបសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ជនត្រូវចោទ អាចធ្វើការស្នើសុំផ្សេងៗ ហើយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវសម្រេចអំពីសំណើនេះ។
- ជនត្រូវចោទ អាចធ្វើការកត់សម្គាល់ មុនពេលដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត សម្រេចអំពីការបន្ត ការឃុំខ្លួនជនត្រូវចោទនេះ។ ជនត្រូវចោទ អាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចនេះ។
- ក្នុងពេលឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ជនត្រូវចោទ ឬមេធាវីរបស់គេ អាចធ្វើសំណើសុំដោះលែងទៅ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានគ្រប់ពេលវេលា ។
- បើស្ថានភាពផ្លាស់ប្តូរក្រោយពេលដាក់ពាក្យសុំចុងក្រោយ ជនត្រូវចោទ អាចដាក់ពាក្យសុំនៅក្រៅឃុំ សាជាថ្មីម្តងទៀត ក្នុងរយៈពេលមិនឱ្យតិចជាង ៩០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយលើពាក្យសុំដោះលែងនៅ ក្រៅឃុំពីពេលមុន។